

Dokument politikash

Menaxhimi i emergjencave civile drejt autonomisë për reagimin në rast përmbytjesh

Rast studimor: Bashkia Tiranë

Autorë:
PhD (c) Anisa Hysesani
PhD (c) Saniela Xhaferi

Dhjetor 2018

Autorët

Anisa Hysesani ka mbaruar Masterin e Shkencave për “Teoritë Politike” në Universitetin e Tiranës dhe është në proces mbylljeje të doktoraturës në “Shkenca Politike”. Ndërkohë, që nga viti 2015, ajo ka punuar si Nëpunëse Civile në Drejtorin e Përgjithshme të Policisë në Durrës dhe gjithashtu si petagoge me kohë të pjesshme për Marrëdhëniet Publike, Gjeopolitik dhe Ekonomik në Universitetin e Tiranës dhe në Universitetin “Aleksandër Moisiu” në Durrës.

Ka një eksperiencë intensive në fushën e shoqërisë civile në Shqipëri me Shoqata Jo-qeveritare të ndryshme si “Fondacioni Shqipëtar i të Drejtave të Njerëzve me Aftësi të Kufizuara, Keshilli Rinor Shqipëtar, etj., ku nisi si fillim si vullnetare dhe më pas si kordinatore/trajnere projektsh në HR dhe Parandalim Konflikti dhe ne Menaxhim, ku duhet të përmendim që ajo është një pjesëmarrëse e projektit të Paqes Rinore (që nga 2011, program i Këshillit të Europës- dhe pjesë e Ambasadorëve të Paqes Rinore për shumë vite me rradhë deri tani). Ajo është gjithashtu pjesë e një baze të dhënash online me eksperte femra të fushave të ndryshme dhe pjesëmarrëse në Grupin e Hulumtimit Rinor në Shqipëri.

Saniela Xhaferi është diplomuar në Universitetin e Tiranës, në Fakultetin e Shkencave Sociale në Shkenca Politike/Teori Politike në periudhën nga viti 2007 deri në vitin 2012, duke fituar Universitetin dhe Masterin për Shkenca. Aktualisht ajo po pret për titullin “Doktore Shkencash” për Shkencat Politike. Për aspektin që ajo ka mbaruar profilin akademik, ajo është trajnuar dhe kualifikuar më tepër në fushën e metodave kërkimore.

Zonja Xhaferi ushtron profesionin e Petagoges në Universitetin Kolegji “Pavarësia Vlorë” që nga viti 2013, gjithashtu dhe si Asistente Kërkimore në Departamentin e Shkencave Politike në Fakultetin e Shkencave Sociale në Universitetin e Tiranës. Ajo është njohur në botën akademike dhe gjatë periudhës së saj akademike (2013-2019) ajo ka marrë pjesë në konferenca të ndryshme dhe ka publikuar botime akademike të shumta në gazetatat shkencore. Interesat e saj kërkimore janë të fokusuara në fushën e shkencave politike, ekonomisë politike, administrimit publik, metodave kërkimore dhe sistemeve guvernatore në shtetet Europiane.

Përmbledhje

Ekipi ynë është marrë me problemin e Emergjencave Civile, në veçanti përmbytjet dhe mënyrën sesi Bashkia e Tiranës vepron në rastet e përmbytjeve, cilat janë kompetencat, detyrat dhe përgjegjësitë, dhe si mund të përmirësohet pjesa e menaxhimit. Pas eksperiencës në terren, ne kemi evidentuar disa nga problematikat që identifikuam dhe ato që i mungojnë politikave aktuale janë si mëposhtë:

- Mungesa e Autonomisë së autoriteteve lokale për të vepruar; mungesa e buxhetit të mjaftueshëm, pajisjeve dhe burimeve njerëzore. Mungesa e koordinimit midis institucioneve në nivel lokal dhe qendror për të qënë plotësues dhe mbështetes. Ky lloj menaxhimi sjell ndërhyrje jo të suksesshme dhe mbivendoje funksionesh; të dy nivelet dështojnë në marrjen e përgjegjësiave dhe ndërhyrjen në kohë.

- Infrastruktura e kanalizimeve dhe amortizimi i rrjetit të ujrave të zeza ka shkaktuar përsëritjen e të njëjtës (edhe më keq në disa raste) situatë përmbytjesh cdo vit.

Zonat rrezikohen nga përmbytjet shpesh pasi asnjë ndërhyrje nuk është bërë në sistemin e kanalizimeve, për shkak sepse ka patur ndërtime të shtëpive informale mbi to dhe ndërhyrje në lumenj nga kompanitë.

- Procedura e Menaxhimit të situatës gjatë përmbytjeve dhe pas tyre/ Burokraci dhe mbivendosje e funksioneve mes institucioneve. Ndonëse duket se ka një hirearki të organizimit se kush bën çfarë kur ndodh një emergjencë, faktet tregojnë se institucionet nuk koordinohen sic duhet dhe ose ka shumë njerëz në terren e nuk ka përfaqësues, si edhe duhet të bërë më e qartë detyra e secilit, pas kalimit të situatës emergjente dhe kur familjet/bizneset kanë nevojë për ndihmë.

- Rimbursimi/Kompensimi i familjeve të dëmtuara nga përmbytjet: Disa familje nuk janë rimbursuar ende; dhe të tjera janë dëmtuar vit pas viti dhe janë rimbursuar vetëm për një vit ose maksimumi 2;

Një tjetër dështim konsiston në faktin se fondet e caktuara për disbursime janë relativisht të larta, por ato nuk e zgjidhin problemin në gjenezë. Në rast përsëritje të përmbytjeve, kjo do të jetë barrë për buxhetin e Bashkisë. Por me një menaxhim tjetër, ky fond to të ishte i mjaftueshëm për ta zgjidhur këtë situatë.

- Mungesa e informacionit mbi menaxhimin e situatës dhe sensibiliteti i pakët i bizneseve; Rezidentët në zonat e riskut nuk janë të informuar dhe nuk dinë si të veprojnë në rast përmbytjesh; Sic tregohet nga intervistat e kryera me rezidentët, ata kërkojnë vetëm ndihmën e personave përgjegjës për emergjencat civile, ndërkohë që nevojiten pajisje dhe mjete për t'u larguar nga zonat e përmbytura. Edhe nëse do të kishte ndonjë sensibilizim nga bizneset, ato do ishin më shumë të prirur të ishin bashkëpunëtorë me institucionet për të siguruar asistencë për një periudhë të caktuar kohe.

Pasqyra e lëndës

1. Hyrje / Hyrje në Emergjencat Civile
2. “Kur dhe Si-të e Emergjencave Civile në Shqipëri (Problemi i përshkrimit të përmbajtjeve)
3. Më shumë institucione, më shumë zgjidhje burokratike, më shumë kohë të shpenzuar, më pak efektivitet
4. Perspektiva Ligjore
5. Ligji i Emergjencave Civile
6. Raporte të Bashkisë së Tiranës
7. Objektivat e studimit – pyetjet e kërkimit
8. Zgjidhjet reaguese dhe në kohë kanë nevojë për konsiderata të reja mbi menaxhimin
9. Gjetjet në terren
10. Përshkrimi i politikës sonë alternative
11. Bibliografi
12. Shtojca (Model Pyetësori: fotot në terren janë kryer me lejen e familjeve të intervistuar)

Hyrje

Përpara se të fillojmë të flasim për situatën e përmbytjeve si një prej llojeve të emergjencave civile që ndodhin në Shqipëri, ne do të përkufizojmë konceptin “emergjencë”, çfarë nënkupton dhe në çfarë konsiston një emergjencë. *Termi emergjencë është përcaktuar si një ngjarje apo situatë që kërcënon me dëm serioz pasuritë e njerëzve dhe mjedisit të një vendi.*¹ Por për emergjencat civile nuk ka një përkufizim të vetëm, pasi mund të ketë kuptime të ndryshme në vende të ndryshme dhe varion nga konteksti, por në përgjithësi ne i referohemi si një situatë emergjence, e cila përveç efekteve të përmendura më lart, shkakton pasoja në një plan më të gjerë sesa vetëm individual, por edhe socio-ekonomik dhe politik. Në ligjin shqiptar Nr. 8756, datë 26.03.2001, “Mbi Emergjencat Civile”, *Emergjenca civile parashikohet si një situatë e shkaktuar nga veprime natyrore, ekologjike, industriale, sociale, akte terroriste, veprime ushtarake (në gjendje lufte) që shkaktojnë dëm serioz dhe të mënjëhershëm ndaj jetës, shëndetit të popullatës dhe gjësë së gjallë, trashëgimisë kulturore dhe mjedisit.* Tëdy përkufizimet kanë të përbashkët pasojat që shkaktojnë, ndërkohë që shkaqet mund të jenë të ndryshme. Nga kjo pikëpamje, në mënyrë që të parandalohen apo minimizohen, është mirë që emergjencat civile të studiohen në një perspektivë sociologjike, e cila fokusohet në ruajtjen e të mirave publike dhe në interesin më të mirë të publikut. Një prej llojeve të emergjencave janë përmbytjet, të cilat sipas fjalorit të Oxfordit konsiderohen si mbytje - vërshim i një sasive të madhe uji përtej limiteve të tij normale, në vecanti mbi një tokë që është normalisht e thatë.

Edhe në rastin e Shqipërisë, ky fenomen është i pranishëm, dhe kohët e fundit ne kemi qënë dëshmitar të situatave të rënda të shkaktuara nga përmbytjet, menaxhimi i të cilave ka patur nevojë për zgjidhje jo vetëm në nivel lokal, por edhe qendror. Raporte të ndryshme tregojnë se disa qytete në Shqipëri, për shkak të pozitës së tyre gjeografike dhe ndryshimeve të fundit klimaterike, preken nga shira të dendur dhe si rrjedhojë janë të ekspozuar ndaj përmbytjeve në stinën e dimrit. Një raport shpreh: *...Europa Juglindore është një nga rajonet e prekur nga ndryshimi klimaterik ... ngjarjet ekstreme që priten kryesisht janë përmbytjet ... me shumë ndryshueshmëri*². Në Buletinin e Rrezikut nga Ngjarjet Hidro-Meteorologjike, publikuar nga Instituti i Gjeoshkencës, mes qyteteve të tjera, Tirana është gjithashtu e ekspozuar kryesisht nga shiu dhe stuhitë e shiut³, të cilat variojnë mes atyre mesatareve (15-45 mm / 24h) dhe lokalisht intense (45-90 mm / 24h).

Gjatë këtij studimi mbi politika, fokusi ynë do të jetë mbi Bashkinë e Tiranës dhe specifikisht mbi mënyrën se si emergjencat civile të shkaktuara përmbytjet menaxhohen në nivel lokal nga Drejtoria e Emergjencave Civile, Bashkia Tiranë. Siç vërehet nga i gjithë kuadri ligjor i aplikuar për menaxhimin e emergjencave civile, ka një numër të madh institucionesh të angazhuara në

¹ Reagimi ndaj Emergjencave dhe Rekuperimi, 2013, fq. 11

² Menaxhimi i rrezikut nga përmbytjet - nxitja e bashkëpunimit institucional në parandalimin dhe paralajmërimin e përmbytjeve”, Prezantim Projekt, GIZ dhe Bashkëpunimi Gjerman, fq.2.

³ Menaxhimi i rrezikut nga përmbytjet - nxitja e bashkëpunimit institucional në parandalimin dhe paralajmërimin e përmbytjeve”, Prezantim Projekt, GIZ dhe Bashkëpunimi Gjerman, fq..12.

situata të tilla dhe ka mundesi konkrete, logjistikë, pajisje, burime financiare për të vepruar në zona të prekura nga përmbytjet. Një gjetje tjetër e vërejtur nga kuadri logjor dhe praktika është se në nivel lokal menaxhimi i emergjencave civile është institucionalizuar si një Drejtori specifike e Emergjencave Civile me një staf prej 3 vetashvetëm në2016, kur më përpara kishte ekzistuar si një Zyrë e Emergjencave Civile me vetëm një person. Ky fakt provon pikërisht nevojën e diktuar në kohë për një strukturë lokale të vecantë, specializuar në menaxhimin e emegjencave civile. Megjithsëse, krijimi i drejtorisëështë konsideruar një arritje për menaxhimin efikas të përmbytjeve, praktika gjithashtu tregon nevojën e zgjerimit dhe fuqizimit të kësaj njësie lokale në lidhje me një përgjigje më të shpejtë për të minimizuar shkaqet dhe shmangur dëme të mundshme. Ne jemi bazuar në këtë parim kur kemi propozuar temën e këtij studimi politikash.

Duke konsideruar natyrën e papërcaktuar në kohë dhe hapësirë të emergjencave civile, si edhe nevojën e menjëhershme për tu përgjigjur në një kohë të shkurtër pasi ato ndodhin, pjesa më e rëndësishme ishte pikërisht faza e përgatitjes për të përballuar emergjencat civile, përmbytjet në rastin konkret. Kjo është pikërisht faza që skuadrat bashkiake të Emergjencave Civile konsideruan si prioritet për të thelluar studimin mbi menaxhimin eficient të situatës, pasi kjo fazë përfshin/nënkupton ndërhyrjen, ndërmjetësimin/koordinimin, përballimin dhe rehabilitimin në rast përmbytjesh. Megjithatë, në kushte të tjera, optimale do të ishte rekomandimi apo vendosja e fokusit në fazat e fenomenit. Parandalimi si propozim në rastin tonë nuk do të ishte real dhe i aplikueshëm sepse parandalimi i fenomenit nuk kërkon thjesht angazhim apo menaxhim të situatës nga Drejtoria e Emergjencave Civile në Bashki, ndërkohë, zgjidhjet parashikohen në një plan më të gjerë kombëtar. Kjo sepse përmbytjet në disa raste shkaktohen nga ndërtime informale që janë kryer jashtë planit urban, studimit gjeologjik të zonës apo pranë tubacioneve apo rrjetit të ujrave të zeza. Legalizimi i këtyre godinave e bën të mundur ndërhyrjen e Drejtorisë së Emergjencave Civile për parandalimin e fenomenit në nivel lokal, pasi nuk ka asnjë autoritet për të prishur këto objekte ose t'i skualifikojë ato nga procesi i legalizimit. Dhe përse i përket një fazë të tretë të mbështetjes së situatës pas-emergjencë, ndonëse është shumë e rëndësishme nga pikëpamja ekonomike (kosto) apo respektimit të parimeve të drejtësisë sociale apo kompensimit proporcional, ndërkohë që në planin moral ka më shumë përparësi faza e parë. Problemi i identifikuar është pikërisht mungesa e automomisë në departamentin e emergjencave civile në Bashki për të drejtuar dhe iniicuar një plan veprimi në zonë, në rast përmbytjesh.

“Kur dhe Si-të” e Emergjencave Civile në Shqipëri (Përshkrimi i problemit të Përmbytjeve)

Përshkrimi i problemit në këtë pjesë do të përfshijëdy pjesë: e para identifikon përmasat e problemit dhe pasojat e tij, duke konsideruar faktin se përvec efekteve ekonomike, përmbytjet shkaktojnë probleme sociale që janë veçanërisht të ndjeshme për komunitetin lokal ku ndodhin këto përmbytje. Kjo do tëna ndihmonte të plotësonim pasqyrën e marrëdhënieve mes aktorëve dhe faktorëve të përfshirë në politikën e menaxhimit të emergjencave civile. Për të krijuar një ide

të plotë tëkush bën çfarë dhe si në pjesën e dytë do të sqarojmë mënyrën e funksionimit të këtij “mekanizmi” të menaxhimit të emergjencave civile. Dhe duke iu referuar aktualitetit ku përmbytjet janë ende një problem në Bashkinë e Tiranës, kjo tregon një keqfunksionim të zinxhirit të këtij “mekanizmi” (menaxhimit të përmbytjeve). A ndodh kjo për shkak të instrumenteve të politikave të përdorur, ligjeve, institucioneve, proceseve apo nivelit të ulët të informacionit shpërndarë komunitetit/qytetarëve? Apo problemi qëndron në mungesën e të kuptuarit qartë të roleve dhe përgjegjësi për të nisur, zhvilluar apo ndjekur planin e veprimit operacional?

Në vitet e fundit (2013-2018) shumë episode të rënda përmbytjesh ndodhën në të gjithë vendin, duke sjellë disa probleme dhe nevojën e **sistemit të përgjigjes** së Emergjencave Civile. Situatat kanë qënë me të vërtetë ekstreme dhe shumë forca mbështetëse kombëtare dhe ndërkombëtare janë angazhuar në zgjidhjen e situatave të krijuara nga përmbytjet.

2015: Rreshjet e vazhdueshme të shiut që nisën në 31 janar 2015 dhe që vazhduan për një javë shkaktuan rritjen e paprecedentë të nivelit të lumenjve në jugperëndim të Shqipërisë. Përveç intensitetit përtej mesatares së reshjeve të shiut, shkrirja e shpejtë e borës, e akumuluar në ditët e mëparshme në Greqinë fqinje, përkeqësuan situatën e përmbytjeve. Përmbytjet prekën kryesisht zonat përgjatë rrjedhave të lumenjve të Vjosës, Drinos, Osumit dhe Gjanicës, situata më serioze paraqitej në rajonet e Vlorës dhe Fierit. Si përfundim, nga përmbytjet u prekën në nivele të ndryshme në total: 9 rajone dhe 53 njësi administrative të qeverisjes lokale (sipas ndarjes administrative para zgjedhjeve lokale të Qershorit 2015). Totali i numrit të njerëzve të prekur në zonat e përmbytura ishte: në Vlorë 15,800, Fier 20,000, Berat, Elbasan dhe Gjirokastrë në total 6,100 banorë respektivisht.

Qeveria, me mbështetjen e BE-së, OKB-së dhe Bankës Botërore, nisën vlerësimin e dëmit dhe humbjeve, bazuar strukturën e thjeshtësuar të Vlerësimit të Nevojave Pas-Katastrofës. Duke mos u nisur si një Vlerësim i zgjeruar, u propozua të bëhej një vlerësim i shpejtë, që mbulonte të gjithë sektorët më të rëndësishëm, identifikonte nevojat me qëllim ri-orientimin, mobilizimin dhe buxhetonte burimet e përshtatshme dhe propozimin e ndërhyrjeve të përshtatshme dhe adresimin jo vetëm të nevojave që shfaqeshin në sipërfaqe por edhe të faktorëve që s’duken, të cilët shkaktuan nivelin e pazakontë të ndikimit.⁴

2016: Që prej 7 Nëntorit 2016, reshje të dëndura shiu kanë prekur Shqipërinë, veçanërisht në rajonet veriore të vendit. Nivelet e lumenjve janë rritur shpejt dhe janë përkeqësuar nga ndërtimet pa leje pranë baseneve të lumenjve duke shkaktuar rrjedhjen e ujit drejt qyteteve. Reshjet e dëndura të shiut kanë rritur nivelin e ujit në Lumin e Drinit dhe Matit, të cilët ushqejnë liqenet e pesë hidrocentraleve në ndërtuar mbi ta (Fierza, Koman, Vau i Dejes, Ulza dhe Shkopet). Autoritetet kanë qënë të detyruara të hapin dyert e emergjencës për të lëshuar ujin nga

⁴ ASSESSMENT OF THE SOCIAL IMPACT OF FLOODING IN ALBANIA UNDP & European Union
[file:///C:/Users/Administrator/Desktop/Assessment%20of%20the%20Social%20Impact%20of%20Flooding%20in%20Albania%20\(4\).pdf](file:///C:/Users/Administrator/Desktop/Assessment%20of%20the%20Social%20Impact%20of%20Flooding%20in%20Albania%20(4).pdf) ; fq.6

liqenet. Shiu ndërkohë vazhdon të bjerë dhe përmbytjet po prekin dhe rajonin jugor (zonat e Vlorës dhe Fierit), ku niveli i ujit në lumin Vjosa filon të rritet. Në këto zona, 25 shtëpi u prekën dhe familjet janë evakuuar nga shtëpitë. Menjëherë pas alarmit nga Instituti Meteorologjik, Ministria e Brendshme (MPB) urdhëroi ngritjen e disa “Shtabeve të Emergjencës” në të gjithë vendin. Në përgjigje të paralajmërimeve, grupet e reagimit teknik dhe emergjencave u instruktuan të qëndronin në alarm të plotë. Më pas, qeveria shqiptare mobilizoi forcat e Policisë së Shtetit, Njësitë e Ushtrisë dhe Brigadat e Zjarrfikësve për të asistuar evakuimin e familjeve të prekura nga shtëpitë dhe shkollat. Bashkia e Tiranës shpërndau ushqim të gatshëm ditor (të mjaftueshëm për vetëm 2-3 ditë) dhe ujë, si edhe siguroi shtretër për njerëzit e akomoduar në qendra kolektive.⁵

2017: “Autostrada Tiranë-Durrës bllokohet në 6 km, pasi niveli i ujit arriti në 75 centimetra. Policia Rrugore njofton se qarkullimi devijohet drejt rrugëve dytësore. Uji ka përmbytur disa biznese dhe shtëpi përgjatë autostradës. Probleme të tjera janë raportuar në rrugët kombëtare Përmet, Fier, Gjirokastrë, Vlorë dhe Shkodër.”⁶

2017/2: Më shumë se 4,700 shtëpi të prekura nga përmbytjet, qeveria shqiptare u përpoq të siguronte shtëpitë dhe bizneset nga katastrofa të tilla natyrore, për të shkurtuar kostot e kompensimit.

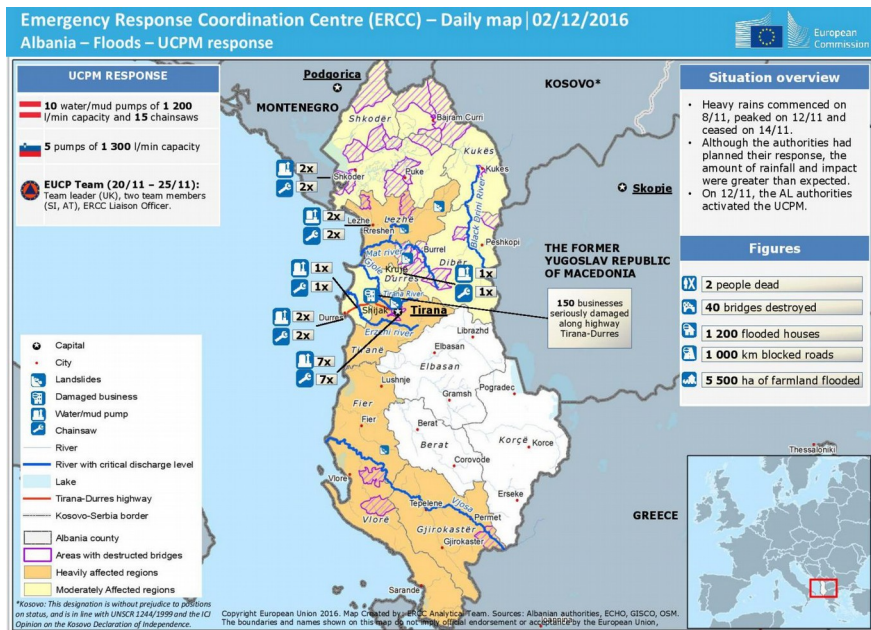

Forcat e ushtrisë përpiqen të evakuojnë njerëzit në rajonin jugor të Vlorës. Foto: LSA/Gent Shkullaku

Përmblytjet detyruan 600 familje të largohen nga shtëpitë e tyre dhe lanë mbi 4,700 shtëpi të dëmtuara nga përmblytjet. Kryeministri Rama nënvizoi se sapo të përfundojë situata e emergjencës, qeveria do të krijojë një nismë ligjore për të siguruar shtëpitë dhe familjet kundër të përmblytjeve.

"Ne jemi vendi i vetëm në botë që nuk ka një ligj të tillë, kështu që njerëzit e prekur nga përmblytjet presin kompensim vetëm nga buxheti," tha ai.

Megjithatë, Rama tha se qeveria do të sigurojë kompensimin e nevojshëm për dëmin, ndërkohë që thekson se më shumë duhet të behet për të parandaluar situata të tilla në të ardhmen.⁷

2017: Bashkia e Tiranës ka krijuar rezervat e qytetit për t'u përballur me Emergjencat Civile.

Ndërkohë, sipas Kryebashkiakut Erion Veliaj, ka një aksion në vazhdim për prishjen e ndërtimeve pa leje mbi kolektorë. Ushqimet dhe veshmbathjet janë grumbulluar nëpër magazinat. Ato do të merren prej kësaj nëse kryeqyteti do të përballej me një emergjencë për të ndihmuar njerëzit në nevojë.

Bashkia e Tiranës ka krijuar rezervat e qytetit. "Tirana është gjithmonë një hap përpara: ne po mendojmë për ditët e ftohta dhe me shi, ku mund të kemi emergjenca civile. Këto janë të pashmangshme dhe pavarësisht histerisë, as Kryetari i Bashkisë e as Kryeministri apo ndonjë tjetër nuk mund të ndalë shiun apo të riparojë infrastrukturën e ndërtuar keq ndër vite, ku përfshihen kryesisht ndërtimet pa leje përgjatë lumenjve apo hapësirave të tjera publike. Por ajo që mund të bëjmë është që të jemi të përgatitur kur të vijë ditët e vështira. Paralelisht me përgatitjet për situatat e emergjencës që mund të ndodhin për shkak të rreshjeve të shirave apo temperaturave të ulta, bashkia ka filluar gjithashtu punën për parandalimin e përmblytjeve në zonat pranë lumenjve që po pastrohen nga inertet. Ndërkohë, kryetari i bashkisë shpalli vazhdimin e aksionit për prishjen e ndërtimeve të paautorizuara mbi kolektor. "Përveç,

⁷ BalkanInsight <http://www.balkaninsight.com/en/article/floods-in-albania-affect-thousand-people-12-04-2017>

përgatitjeve për emergjencat, të gjithë kanë vënë re se gjatë verës ne ndërhyrë në infrastrukturë, duke pastruar Lumin e Lanës, ne kemi hequr qindra tonë inerte, kemi pastruar tubacionet e ujërave të zeza për të pritur shiun. Në Lumin e Tiranës, ne kemi mbyllur barrierat për të siguruar se me shirat e ardhshëm uji nuk do të hyjë në lagje. Ne do të vazhdojmë me prishjen e ndërtimeve pa leje, në vecanti ato mbi kolektorë, për të dhënë mesazhin se cunami i një personi nuk mund të kthehet në një shkatërrim për 1 milionë të tjerë.⁸

Pas situatave të përshkruara në të gjithë vendin që kanë prekur shumë edhe Rrethin e Tiranës, i cili është rrethi më i populluar, me një popullsi të 2011 prej 557,422 banorësh; sipas Gjendjes Civile - 757,361, dhe pas reformës territoriale në Shqipëri, e cila kishte objektiv kryesor : “Reforma Administrativo-Territoriale do të çojë drejt qeverish lokale me efikasitet administrativ, profesional dhe teknik për të ofruar shërbime moderne dhe cilësore për qytetarët, ku Njësitë Administrative (ish-komunat) do të vazhdojnë të ofrojnë shërbimet bazë për çdo qytetar në bashkitë e reja”. Bashkisë së Tiranës iu shtuan hapësira të reja territoriale nën menaxhimin e saj dhe u bë me 25 Njësi Administrative¹⁰.

Të gjithë këta elementë kanë rritur nevojën e Bashkisë së Tiranës për një menaxhim të **shpejtë** dhe të **kualifikuar** të emergjencave civile në rast përmbajtjeve dhe reagim në kontekst lokal. Sigurisht, ashtu si tregojnë burimet e brendshme dhe dokumentet e Bashkisë së Tiranës: disa përmirësime janë bërë në nivelin qendror dhe lokal të qeverisjes, gjithashtu në drejtim të rritjes së ndërgjegjësimit të njerezve në lidhje me:

- a) Si mund të ndalohen/ndërtimet informale?
- b) Si mund të menaxhohen situatat e përmbajtjeve kur ndodhin? Janë kryer disa trainime me modele-rollesh
- c) Cilat janë të drejtat dhe përgjegjësitë e tyre në këto raste dhe cila është përgjegjësia e qeverisjes lokale dhe qendrore?

Por në lidhje me menaxhimin, ka ende shumë për të bërë në disa drejtime, ku është e më e rëndësishme që edhe kërkimi të thellohet, si për shembull:

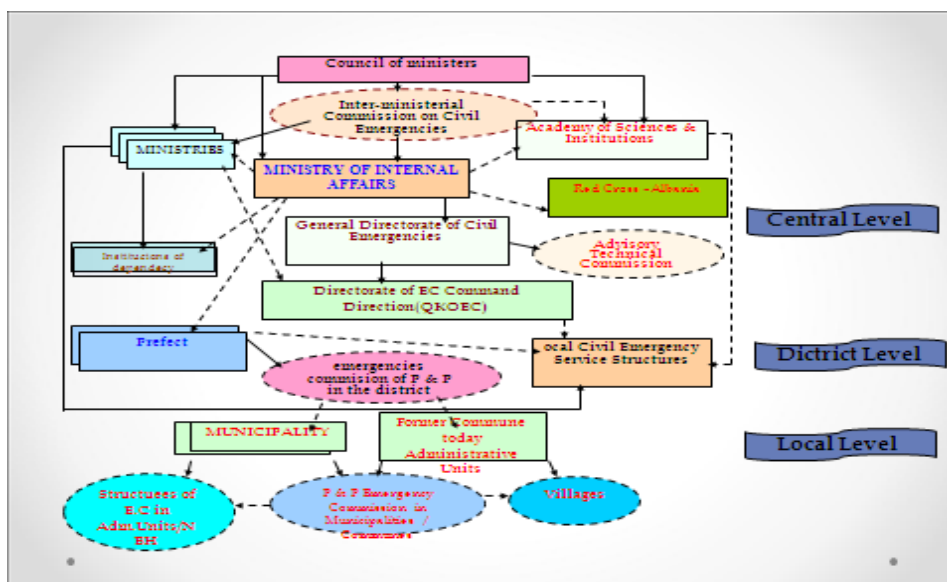
- a) Çfarë hapësirash i lejon ligji i Emergjencave Civile qeverisjes lokale dhe si ndahen rolet sipas ligjit aktual dhe si organizohet aktualisht shpërndarja e këtyre roleve në qeverinë lokale dhe qendrore.
- b) Bashkëpunimi i Bashkisë së Tiranës si një institucion shtetëror lokal dhe institucion shtetëror qendror në rast përmbajtjeve.
- c) Një zinxhir më i shpejtë dhe komunikues i sektorëve civil dhe shtetëror përgjegjës për emergjencat civile në Rrethin e Tiranës

⁸ ABC News <http://abcnews.al/bashkia-e-tiranes-krijon-rezervat-per-perballimin-e-emergjencave/>

⁹ Reforma Administrative Territoriale <http://www.reformaterritoriale.al/en/>

¹⁰ Porta Vendore <https://portavendore.al/bashkia-tirane/pasaporta-e-bashkise-tirane/njesite-administrative/>

- d) Pajisjet e nevojshme dhe trajnimet për rastet emergjente.
- e) Ky propozim kërkimor bazohet mbi **identifikimin e pengesave kryesore** për një menaxhim më të mirë në kohë dhe më të sofistikuar të emergjencave civile në rast përmytjesh në Bashkinë e Tiranës, ku sic u përmend ka patur shumë dëme nga përmytjet. Dhe nëpërmjet kësaj politike pilot shpresojmë se disa prej këtyre problemeve do të reduktohen edhe nga bashki të tjera, pjesë të zonave të rrezikut nga përmytjet.
- f)
- g) **Më shumë institucione, më shumë zgjidhje burokratike, më shumë kohë e shpenzuar, më pak efencë.**
- h) **Perspektiva ligjore**
- i) Baza kryesore ligjore e Kushtetures së Republikës së Shqipërisë është pika e nisjes politike dhe juridike për organizimin e emergjencave civile. Neni 170 (masat e jashtëzakonshme) dhe 174 i Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë adresojnë çështjet e gjendjes së emergjencës dhe fatkeqësive, si edhe aktet e lëshuara dhe masat e marra nën këto rrethana. Ligji 8756 “Mbi Emergjencat Civile” datë 26.03.2001. Ligji 11/2013 “Mbi disa amendime në Ligjin Nr. 8677 datë 04.05.2001 “Mbi Mbrojtjen nga Zjarri dhe Shpëtimin”. Plan Kombëtar i Emergjencave Civile.
- j) Aktualisht, kjo është hirearkia e shpërndarjes së një emergjence civile nga qeverisja lokale dhe qendrore:

- k)
- l) **Kompetencat kryesore të qeverisë lokale dhe qendrore në një Emergjencë Civile**

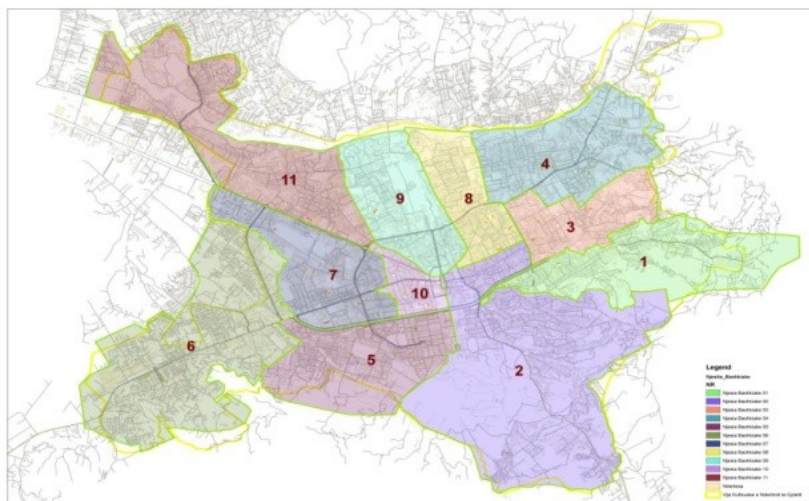
Vendore	Qëndrore
Prefekti është përgjegjës për menaxhimin e Emergjencave Civile në rrethin përkatës dhe	Komiteti Ndërmjetistik i Emergjencave Civile, Ministri i Qeverisjes Lokale dhe

nën drejtimin e tij krijon Komisionin e Planifikimit të Emergjencave Civile dhe Ankesave, i cili koordinon menaxhimin e aktivitetin të EC. Kryetari i Bashkisë, ish-kryetari/ Administratori Bashkiak i Njësisë Administrative është përgjegjës për tu përballur me emergjencën civile në njësinë administrative që drejton dhe nën drejtimin e tyre krijohen dhe veprojnë Komisionet e Emergjencës Civile Lokale (KVEC), të cilat menaxhojnë Emergjencat Civile në nivel bashkiak, Njësi Administrative (ish-bashki/njësi komune). Cdo ndërmarrje ka organizuar/ndërtuar komisione emergjencash për t'u përballur dhe menaxhuar situatën, si edhe për të marrë masa mbrojtëse dhe parandaluese në rastin e identifikimit të një situatë emergjence.	Decentralizimit dhe drejtori i drejtimit qendror, kur emergjencat civile janë emergjenca kërcënuese dhe të menjëhershme, i kërkojnë Kryeministrit, Ministrit të Mbrojtjes dhe Ministrit të Brendshëm të përdorin forcat e armatosura dhe ndërhyrje special në operacione për të përballuar me emergjencat civile dhe rehabilituar zonat e dëmtuara.
Tirana është kryeqyteti i një vendi në të cilin janë përqëndruar institucionet e larta të shtetit, si edhe është përqëndruar numri më i madh i popullsisë së vendit. Bashkia e Tiranës konsiderohet një “Rast i Veçantë” vendimarrje edhe për probleme të tjera. Bazuar në ligjin Nr. 8756 datë 26.03.2001, “Mbi Emergjencat Civile”, VKM-ja nr. 655, dt. 18.12.2002 pika6 / a, b ka qënë struktura permanente e planifikimit dhe përballimit të emergjencave civile në Bashkinë e Tiranës në nivel zyre. Zyra e Emergjencave Civile (Zyra e Përgjithshme) pjesë e Drejtorisë së Monitorimit të Ndërmarrjeve, e cila ishte nën varësinë e Drejtorisë së Përgjithshme të Punëve Publike. Misioni i saj: "Planifikimi dhe koordinimi i masave dhe aktiviteteve të nevojshme për tu zbatuar në nivel bashkiak të Njësisë Bashkiake për parandalimin, mbrojtjen, përballimin dhe rehabilitimin e zonave që mund të goditen nga katastrofat që shkaktojnë emergjenca civile".	Përshtatja dhe zbatimi i ligjit nr. 139/2015, datë 17.12.2015 "Mbi Vetë-Qeverisjen Lokale" zgjeroi kufijtë administrativë të Bashkive dhe rriti nevojën për shtim të nivelit të përfaqësimit në strukturat e emergjencave civile. Miratimi i VKM-së Nr. 965, dt.02.12.2015 "Mbi bashkëpunimin institucional të strukturave të menaxhimit në kriza të Emergjencave Civile", Kapitulli III, pikat 24, detyron Bashkitë (61) në të gjithë territorin e vendin se brenda organeve të tyre të strukturave të përhershme të planifikimit dhe përballimit të Emergjencave Civile, për : - Bashkitë në Qendrën e Rrethit, do të ngrihet një strukturë në nivel drejtorie, - Struktura të tjera - në nivel sektorial. Duke iu referuar këtij vendimi, në strukturën e Bashkisë së Tiranës, miratuar nga Urdhri i Kryetari në shkurt 2017, u krijua dhe hyri në funksion Drejtoria e Emergjencës Civile (e përbërë nga Drejtori, Kreu i Sektorit, Tre Specialistë).

Në nivel të Njesisë Bashkiake, është përcaktuar një person me përgjegjësi të dytë për ndjekjen dhe zbatimin e detyrave në fushën e emergjencave civile.	Në Njësitë Bashkiake, Policinë Bashkiake, Ndërmarrjet e linjës, ka një “Person përgjegjës për një detyrë të dytë”, që mbulon problemet me emergjencats civile.
---	--

m)

n) Njësitë Administrative të Bashkisë Tiranë

o)

Tiranë	Njësia Bashkiake nr.1, Njësia Bashkiake nr.2, Njësia Bashkiake nr.3, Njësia Bashkiake nr.4, Njësia Bashkiake nr.5, Njësia Bashkiake nr.6, Njësia Bashkiake nr.7, Njësia Bashkiake nr.8, Njësia Bashkiake nr.9, Njësia Bashkiake nr.10, Njësia Bashkiake nr.11
Petrelë	Fshatrat; Petrelë, Mullet, Stërmas, Picall, Shënkoll, Gurrë e Madhe, Gurrë e Vogel, Daias, Barbas, Fikas, Mangull, Qeha, Shytaj, Hekal, Kryezi, Percëllesh, Durishtë
Farkë	Fshatrat; Farkë e Madhe, Farkë e Vogel, Lundër, Mjull Bathore, Sauk, Selitë
Dajt	Villages; Linzë, Shishtufinë, Tujan, Brrar, Ferraj, Priskë e Madhe, Surrel, Lanabreges, Shkallë, Qafmollë, Darshen, Selbë, Murth
Zall-Bastar	Fshatrat; Zall-Bastar, Bastar i Mesem, Bastar – Murriz, Vilëz, Zall-Mner, Mner i Sipërm, Bulçesh, Zall Dajt, Besh, Dajt, Shëngjin i vogel, Selitë Mali

Bërzhitë	Fshatrat; Ibë, Bërzhitë, Dobresh, Ibë e Poshtme, Pëllumbas, Mihajas-Cirmë, Kus, Fravesh, Killojkë, Pashkashesh, Lugë-Shalqizë, Rozaverë
Krrabë	Qyteti Krrabë, Fshatrat; Mushqeta, Skuterë
Baldushk	Fshatrat; Baldushk, Mumajes, Fushas, Balshaban, Shpatë, Isufmuçaj, Mustafakoçaj, Koçaj, Kakunj, Vesqi, Parret, Shënkoll, Vrap, Shpat i sipërm

p)

- q) Megjithatë, gjatë gjithë kësaj skeme të komplikuar duket se është bërë një koordinim shumë i mirë informacionit, por është bërë shumë pak koordinim për të vepruar, i cili shumicës e kohës ndodh në mënyrë të vecuar, ku cdo degë përpiqet të bëjë më të mirën e vet, por nuk mund të procedojnë në terren aq shpejt e në mënyrë të koordinuar sic duhet. Duke parë se emergjencat civile kanë qënë gjithmonë një çështje për t'u zgjidhur nga Bashkia e Tiranës, ne menduam se një studim dhe thellim mbi menaxhimin e përmbajtjeve nga emergjencat civile do të ishte një kontribut i vlefshëm për të kuptuar më mirë problemet strukturore të organizimit në këto raste, nëse mbivendosja e funksioneve apo mungesa e modeleve krijojnë një "konflikt" menaxhimi. Emergjencat civile në rast përmbajtjeve ka qënë një sfidë për Bashkinë e Tiranës.

Disa përmirësime janë bërë në këtë drejtim:

1. **Unifikimi i procedurave** për plotësimin e dokumentacionit që përdoret bazuar në Vendimin e Këshillit të Ministrave Nr. 329 "Mbi Kompensimin e Qytetarëve" për shkak të katastrofave natyrore dhe blokimit të procedurave të mëparshme për plotësimin e tyre duke i kanalizuar ato vetëm nëpërmjet Drejtorisë së Emergjencave Civile në Bashkinë e Tiranës. Në këtë mënyrë, shumë burokraci dhe mundësi u shmangën.
2. **Verifikimi dhe plotësimi** i të gjitha dosjeve që kanë ardhur nga Njësitë Administrative dhe ndjekje e procedurave deri në miratim në Këshillin Bashkiak brenda afateve ligjore.
3. **Ndjekje** në terren e situatave problematike që tejkalojnë mundësitë e Njësive Administrative, si edhe angazhim në terren të stafit të Drejtorisë së Emergjencave Civile për të mbështetur, evakuuar dhe furnizuar me ujë e veshmbathje popullsinë civile gjatë ditëve të emergjencave civile.
4. Përditësim i **pikave të kontaktit** për cdo njësi administrative dhe shkëmbim të menjëhershëm informacioni me ata.

5. Increase **the professional level** të stafit të Drejtorisë së Emergjencave Civile dhe certifikim i tyre për çështje të menaxhimit të emergjencave civile. Projekti "SEE Urban" nga PNUD; Trainim mbi "Menaxhimi i Katastrofave Natyrore" nga OSBE.
6. **Bashkëpunim** ëiti suksesshëm me nternational foundations and associations (si p.sh TIKA etj)

Por menaxhimi i njësive administrative në rast përmbytjesh mbetet ende një sfidë për Bashkinë e Tiranës, të tilla si Njësitë Administrative Nr.1, 2,3,4,5,8,9,11, Dajti, Peze, Zall-Bastar & Vaqarr, ku përmbytjet ndodhin për shkak të ndërtimeve pa leje dhe infrastrukturës së shkatërruar të sistemit të kullimit, dhe gjithashtu **Bashkia e Tiranës ende nuk ka:**

- 1) Një hartë konkrete dhe e përcaktuar e zonave të riskut
- 2) Burimet njerëzore në këto drejtime, ku aktualisht ka vetëm 2-3 vetë që punojnë në Departamentin e Emergjencave Civile në Bashkinë TIRANË
- 3) Koordinim i Burimeve Njerëzore dhe Logjistike kanë të bëjnë me rastin kur ndodh një emergjencë civile prej përmbytjeve dhe ndonjëherë burimet njerëzore alokohen në kohë reale, por kanë mungesa në mjete, dhe kjo nuk ndihmon në lehtësimin e situatës.

Dhe në një aspekt më të gjerë, ka ende një boshllëk në ligjin aktual të Emergjencave Civile, i cili ka ambiguitet dhe konfuzion përsa i përket Roleve dhe Shpërndarjes.

Zgjidhjet në kohë për kërkojnë konsiderata të reja në lidhje me menaxhimin

Sigurisht, një propozim kërkimor ka për qëllim të arrijë disa objektiva, disa prej të cilave duhet të realizohen brenda një afati të shkurtër, ndërsa të tjerë do të konsiderohen në një periudhë më të gjatë. Në rast përmbytjesh, është i rëndësishëm një menaxhim më i mirë i situatave në Rrethi e Tiranës, dhe kur ato ndodhin është e rëndësishme të rritet gatishmëria në mbrojtjen e civilëve. Njëkëtë kontekst, ne kemi për qëllim të sjellim një Kërkim për zhvelimin profesional të një plani për përmirësimin e emergjencave civile në rast përmbytjesh.

Objektivat e kerkimit tonë janë:

1. Vlerësim i boshllëqeve dhe nevojave të autoriteteve lokale në lidhje me reagimin rrezikun e drejtuesve të mjeteve në përmbytje, mënyrën se si punon sistemi i paralajmërimit në nivel lokal.
2. Koordinim dhe bashkëpunim mes institucioneve të linjës.
3. Listimi i mjeteve praktike të munguara (jo vetëm gatishmërinë e Burimeve Njerëzore, por edhe kuadrin logjistik)

4. Listimi i funksioneve të mbivendosura në rast emergjencash civile mes sektorëve të ndryshëm brenda Bashkisë dhe kundrejt strukturave të tjera të qeverisjes shtetërore, për të kuptuar se si mund të veprohet më lehtë në rast emergjencash civile.

Disa nga çështjet që lindin në mënyrë të natyrshme për të kuptuar dinamikën e problemit (menaxhimin përmbytjeve) janë si mëposhtë:

Pyetjet kërkimore:

- A do të ndihmonte riorganizimi i stafit për një komunikimin më të mirë?
- Rritja e sensibilitetit për të drejtat dhe përgjegjësitë e shtetit dhe qytetarëve në këto raste do të minimizonte opinionin “e keq/kritik të qytetarëve në këto zona të rrethit të Tiranës, lidhur me shpërndarjen pasi ndodh përmbytja dhe vlerësimin e dëmit.
- Një bashkëpunim më i mirë me organizatat lokale, kombëtare, ndërkombëtare do të përmirësonte reagimin nga situatës së përmbytjeve dhe mbështetjen pas-emergjencë.
- A do të ndihmonte një partneritet publik-privat në barrën që Bashkia e Tiranës po mban gjatë situatave të përmbytjeve?

Metodat e Kërkimit

Siç u përmend më lart, në rast emergjencash civile, është e rëndësishme të bëhet një menaxhim i plotë i të gjitha fazave në të cilat kalon një situatë: ndërhyrje për të parandaluar situatën; përgatitje për të përballuar dhe u marrë me problemin; mbështetje pas-emergjencë; bashkëpunim mes aktorëve të ndryshëm e grupeve të interesit ose analiza e përfitim/kosto e menaxhimit të situatës. Këto faza janë gjithashtu të rëndësishme në rast përmbytjesh, si një prej tipeve të emergjencave civile që ndodh më shpesh se tipet e tjera dhe në vecanti prek zonat rurale të Bashkisë së Tiranës, duke bërë që efektet e pasojat e veta të jenë edhe më të ndjeshme. Përmbytjet, përvec efekteve ekonomike, shkaktojnë edhe probleme sociale.

Meqënëse tipi i këtij studimi është një kërkim i aplikuar, metodologjia e studimit tonë bazohej në metodën cilësore. Kjo përfshin edhe të dhëna cilësore (parësore dhe dytësore) dhe analizë cilësore të burimeve.

Të dhënat primare të përdorura u mbledhën nëpërmjet **intervistave të strukturuar**, tëfokusuara për tëpërcaktuar impaktin social dhe ekonomik të përmbytjeve tek individët dhe familjet. Për shkak të mungesës së të dhënave të ndara mbi grupet më vulnerabël përse i përket katastrofave, në nivel lokal, si edhe burimeve të kufizuara të disponueshme, identifikimi i familjeve që do të intervistoheshin (mostrat e përzgjedhura) u bazua mbi faktorët kryesor të vulnerabilitetit: familje me të mitur nën 15 vjec, të moshuar mbi 60 vjec, nëna kryefamiljare, familje që jetojnë pranë lumenjve, personave me aftësi të kufizuara, të varfërit, etj. Për të siguruar një variacion maksimal të mostrave, familjet u zgjohen në mënyrë të atillë që të reflektojnë kombinacionet e variableve të mësipërme. U intervistuan vetëm familjet që ishin prekur nga përmbytjet në 5 vitet e fundit dhe vetëm ata që pranuan të marrin pjesë vullnetarisht.

Intervistat në banesa ishin të strukturuar sipas seksioneve të mëposhtme:

- Rreth teje dhe familjes tuaj (informacion mbi familjen, shtëpinë, të ardhurat familjare) - ndikimi i përmbytjeve në të ardhurat familjare.

- Eksperiencës së përmbytjeve (paralajmërimi i përmbytjes, reagim individual nga përmbytjeve, mbështetje e rrjetit, ndikim psiko-fizik) - Ndërgjegjësimi nga rrezikut të përmbytjeve dhe masat për që duhet të merren për të ulur ndikimin e tyre.

Pjesëmarrësit e fokus grupeve do të rekrutohen nga intervistat e familjeve. Fokus grupet do të mbahen me banorë të ftuar në cdo banesë për të eksploruar: :

- Qëndrimi i përgjithshëm mbi përmbytjen dhe rrezikun nga përmbytjeve (balanca e përgjegjësisë për të lehtësuar humbjet e përmbytjeve, qëndrimi individual kundrejt siguracionit për përmbytje, etj)

- Opinionet dhe eksperiencat e tyre për parandalimin e përmbytjeve dhe skema të paralajmërimit të përmbytjeve

Intervista ***gjysmë të strukturuar*** do të organizohen me grupe të interesit me pyetje të hapura dhe të mbyllura në mënyrë që të mblidhte sa më shumë të dhëna mbi: Komunikimin dhe reagimin e parë ndaj përmbytjeve - Identifikimin e rreziqeve dhe gatishmërisë.

Për të testuar hipotezat, ne vepruam si mëposhtë:

- Realizuar analizën e përmbytjes së Legjislacionit shqiptar, vendimeve të Këshillit të Ministrave dhe Direktivave të BE-së, lidhur me menaxhimin e emergjencave civile në mënyrë që të përcaktohet se ku shtrihet aplikimi i tyre dhe çfarë lidhet me sfidat e tyre;
- Për të shtuar këto të dhëna dhe qartësuar dhe testuar përfundimet paraprake, ne parashikojmë të zhvillojmë intervista me fokus grupe qytetarësh, banorësh në zonat e rrezikut (nga njësi administrative të ndryshme të Bashkisë së Tiranës). Ne e konsiderojmë këtë të rëndësishme pasi merr në konsideratë perceptimin e qytetarëve mbi atë që Bashkia ka zgjedhur si praktikë për të menaxhuar përmbytjet. Në të njëjtën kohë, ata mund të sugjerojnë apo sjellin neve information të nevojshëm, duke realizuar në këtë mënyrë një konsultim me komunitetin, për të përfutur dhe marrë informacion nga publik;
- Literatura përkatëse, kombëtare apo ndërkombëtare mbi çështjet e emergjencave civile apo praktika/forma të ndryshme të menaxhimit reagues dhe në kohë; raporte vjetore mbi përmbytjet, raporte mediatike, dokumente, strategji, programe dhe materiale të tjera lidhur me fokusin tonë të studimit do të studiohen për të përcaktuar fazën e diskutimit dhe për ta vendosur të gjithë çështjen në perspektivë.
- A janë politikat e procesit aktual, praktikat aktuale në linjë me praktikat më të mira ashtu sic rekomandohet në direktivat e BE-së?

1. Rezultatet e Pritshme dhe Shpërndarja/Opsionet e Politikave

Në përfundim të këtij punimi, pritët që të nënvizohet qartë nevoja për një menaxhim të integruar për tu përballur me një situatë emergjence përmbytjesh, por që i lejon Drejtorisë së

Emergjencave Civile një autonomi për të vepruar, e cila është që fundit një bazë koordinimi dhe operimi në lidhje me banorët/njerëzit e prekur nga përmbytjet. Duke vepruar kështu, ka dy benefite: E para, duke konsideruar se problemi i përmbytjeve është i karakterizuar nga përsëritja dhe frekuenca do të thotë se Bashkia duhet të përballet me familjet më shumë se një herë në vit (procesi i ndjekjes, kompensimi i dëmeve të shkaktuara nga përmbytjet. E dyta, bashkia plotëson një prej parimeve të vetë-qeverisjes lokale -pranë qytetarëve, me qytetarët dhe për qytetarët.

Ky punim ka synimet e mëposhtme :

- Të identifikojë avantazhet e një qasje/skeme të integruar të menaxhimit të riskut në rast përmbytjesh, por që synon të përballet me emergjencat civile nëpërmjet strukturave lokale. Kjo, si një mënyrë e realizimit të një prej parimeve të qeverisjes lokale - parimi i ndihmesës.
- Të informojë dhe rrisë ndërgjegjësimin e qytetarëve mbi ekzistencën e riskut dhe sensibilitetin e tyre për të qënë pjesë e parandalimit/zgjidhjes, duke ndërmarrë veprime individuale për tu përballur me emergjencën civile të përmbytjes (krijimi i fletëpalosjeve, buletineve informative).
- Të zhvillojë një seri rekomandimesh për partnership mes autoriteteve publike (lokale), subjekteve private apo bizneseve në afërsi të zonave të rrezikuara nga përmbytjet, si edhe dhe familjet/qytetarët. Ky bashkëpunim duhet të jetë në lidhje me gatishmërinë për të asistuar dhe ndihmuar autoritetet lokale me pajisje dhe burime njerëzore për tu përballur, ndërhyrë dhe normalizuar situatën (cfarë ndihme ofrojnë ata)
- Të zhvillojë një strategji bashkëpunimi me aktorët; identifikojë, regjistrojë dhe klasifikojë ofertat për ndihmë.
- Të krijojë grupe vullnetarësh për çdo njësi administrative të bashkisë së Tiranës që ekspozohet me rrezikun e përmbytjes. Ndihma e tyre është shumë e rëndësishme kur fenomeni (përmbytjet) ndodhin në të njëjtën kohë në shumë zona të tjera dhe kapacitetet njerëzore të bashkisë nuk janë të mjaftueshme.
- Të sigurojnë njohuri të nevojshme lokale për qytetarët e këtyre grupeve dhe ti trajtojnë ato për hapat e parë që ata duhet të ndërmarrin kur përmbytjet ndodhin.
- Të listojnë nevojat e qytetit në rast përmbytjesh.

Këto mund të konsiderohen si rekomandime të shpejta apo të menjëhershme, që nuk zgjidhin problemin e parandalimit të përmbytjeve, por që janë një strategji efektive për të minimizuar rikun, minimizuar kostot e kësaj emergjence civile dhe të shpëtojnë jetë kur përmbytjet shkaktojnë katastrofa.

Disa aktivitete/objektiva për t'u konsideruar në një periudhë afat gjatë/shkurtër:

- Zhvillimi i një Strategjie Kombëtare për Menaxhimin e Zonave me Rrezik të Lartë Përmbytjesh;
- Zhvillimi i Strategjive Rajonale dhe Lokale për Menaxhimin e Zonave me Rrezik të Lartë Përmbytjesh, në kuadrin e kësaj të parës;
- Përcaktimi i zonave me rrezik të lartë nga përmbytjet dhe dëmi i shkaktuar nga përmbytjet me magnitudë të ndryshme.

- Organizimi i fushatave për të rritur ndërgjegjësimin e popullatës dhe organizimi publik për dëmet nga përmbytjet.
- Rilokimi i familjeve që përmbyten në mënyrë të përsëritur në apartamente sociale dhe shtetërore, kështu që praktikisht parandalohet një lloj dëmi i shkaktuar nga kjo emergjencë civile.

Gjetjet kryesore dhe Analiza

a) Gjetjet në terren

Nga puna e grupit në terren ku ne mundëm të intervistojmë familjet më në rrezik në Zonat Administrative më të rrezikuara të Shqipërisë, gjetjet kryesore nga intervistat tona ishin:

Përmbytjet janë shkaktuar nga:

- a) Shkaqe natyrore
- b) Ndërtesat e palegalizuara të ndërtuara me parametrat e gabuar dhe në shumicën e rasteve sepse ishin të blokuara ose mbi kolektor
- c) Kompanitë që kanë ngushtuar bazamentin e lumit
- d) Ndërhryrjet nga Kompania Shtetërore e Ujësjetllës Kanalizimeve

Qytetarët besojnë se në afro 99 % i rasteve:

- a) Ata nuk kishin ndërhyrë në mënyrë të drejtë nga autoritet lokale dhe qendrore
- b) Autoritetet lokale duhet të adresojnë më mirë fazën e menaxhimit *pas-përmbytje*, kryesisht në dy aspekte:
 - Ndërhryja në rindërtimin e dëmeve në rrugë
 - Kompensimi i dëmeve

Por kjo duhet e vështirë nëse marrim në konsideratë:

- 1) Prona të dëmtuara që ishin pothuajse të gjitha ndërtime ilegale dhe për shkak të mënyrës sesi ishin ndërtuar ato ishin viktimat të përmbytjeve 2-3 herë në vit.
- 2) Prona të legalizuara që për shkak të disa ndërhyrjeve të gabuara nga ndërtesa të tjera apo furnizimit me ujë dhe kompanive sanitare, shtëpitë e tyre ishin nën ujë 2/3 herë në vit, por ende nuk binin dakord për rimbursim dhe të ndryshonin shtëpi për shkak se nuk bien dakord për shumën e kompensimit që shteti i siguron.
- 3) Ka disa kompani private me strukturën e tyre të ndërtimit (edhe pse të palegalizuara)
- 4) Bashkia e Tiranës, nëpërmjet ndërhyrjeve të saj për rivitalizimin e zonave të ndryshme të qytetit, pa qëllim ka krijuar dëme në kolektor.

Sic kuptohet, ajo që ne gjetëm në terren gjatë intervistimit të familjeve të rrezikuara nga përmbytjet ishte një situatë shumë komplekse, e cila ishte jo vetëm për shkak të katastrofave natyrore, si reshje të dendura, por edhe për shkak të ndërtesave joformale të ndërtuara në mënyrë primitive pa asnjë parameter teknik, ndërhyrjeve për të ristrukturuar dhe rivitalizuar zona të ndryshme në Tiranë, ndërhyrjeve për të rregulluar problemet në kolektor diku por që shkaktuan probleme në një pjesë tjetër të qytetit ose me një ndërhyrje të vetme nga Bashkia e Tiranës.

- Lidhur me grupin e pyetjeve se kush duhet të jetë përgjegjës për atë që qytetarët e intervistuar u përgjigjën, në shumicën e rasteve ata donin një pushtet lokal më autonom në këtë kuadër, dhe ajo që ata mendonin se ishte problemi bazohej tek mënyra sesi njësitet administrative shpërndanin informacionin tek drejtoria respektive e Bashkisë së Tiranës dhe ata ishin skeptikë për transparencën në lidhje me rimbursimin e dëmeve të përmbytjeve, kështu në këtë aspekt ajo që pritet nga ata është një pushtet lokal më transparent dhe i fortë lidhur më cështjen e Emergjencave Civile.

- Përsa i përket grupit të pyetjeve mbi opinionin e tyre në lidhje me sa të kënaqur ishin ata me ndihmën dhe ndërhyrjen e Bashkisë së Tiranës (përfshirë njësitet administrative) dhe Pushtetin Qendror, ata pothuajse pohuan njëzëri se ato u trajtuan sic duhej dhe se shumica e tyre nuk kishin marrë asnjë lloj rimbursimi, por statistikën e Bashkisë së Tiranës flasin për një tjetër situatë, e cila është:

Informacion Përmbledhës

Aktiviteti i Drejtorisë së Emergjencave Civile për të marrë masa dhe përballur me situatat e emergjencës në periudhën e Nëntorit 2016 - Nëntor 2018 në rast të katastrofës natyrore të përmbytjeve.

Situatat e Emergjencës shkaktuar nga rreshjet në 22 nëntor 2016

Në 22 nëntor 2016, si rezultat i reshjeve të dëndura, territori i Njesisë Administrative Nr. 11 u përfshi në një situatë të pazakontë përmbytjesh për shkak të ngritjes së nivelit të ujit të Lumit të Tiranës, i cili doli nga shtrati dhe shkaktoi përmbytje e dëme të shumta. Emergjencia të papritura kanë lindur për të ndihmuar njerëzit e prekur nga kjo fatkeqësi. Drejtoria e Emergjencave Civile, në bashkëpunim me Njësien Administrative, Policinë Bashkiake, Departamentin e Zjarrfikësve, etej, mbërriti në vendngjarje dhe koordinoi situatën nga afër. U bë e mundur të furnizoheshin banorët me ushqimet e nevojshme dhe sigurohej strehim për të kaluar situatën emergjente. Gjithashtu, nga Njësia Administrative Nr. 11 u bë e mundur ngritja e një grupi për të saktësuar dhe vlerësuar dëmet e ndodhura në apartamentet e përmbytura. Pas verifikimit, 155 apartamente ishin dëmtuar për shkak të përmbytjeve.

Situatat e Emergjencës shkaktuar nga rreshjet në Nëntor 30 - Dhjetor 1, 2017

Pavarësisht masave të marra dhe gatishmërisë tonë, situata e emergjencave shkaktuar nga rreshjet në periudhën 30 nëntor - 1 dhjetor 2017 krijuan shumë probleme. Menjëherë pas lajmërimeve të bëra nga personat përgjegjës për emergjencat civile në 24 Njësitet Administrative të Tiranës, salla operationale e Policisë Bashkiake, Policia Rrugore, Policia Rrugore, Policia e Shtetit, njoftimeve të personave të prekur apo qytetarëve të tjerë, ne kemi lëvizur në terren në dhe në bashkëpunim me Njësitet Administrative, SRE-të, Drejtoritë nr. 1,2,3 të Punonjësve të Qytetit, Policinë Bashkiake, UKT, JSC, vullnetarët e Qendrës së Emergjencave Civile, Kryqin e

Kuq Shqiptar për të mundësuar evakuimin dhe strehimin në qendra sociale të familjeve të atyre banesave të cilat ishin të pabanueshme, si edhe furnizimi me ushqim e sigurimi i strehimit për familje të tjera në nevojë. E disponueshme për familjet në nevojë ishte qendra e Bursës së Tiranës e cila ndenji hapur 24/24 deri në fund të situatës së emergjencës. Unë gjithashtu kam patur edhe mbështetjen e Qendrës Vullnetare të Mbrojtjes Civile Porto Sant’Elpidio, e cila ndihmoi me me ushqime dhe përkudese për qytetarët e dëmtuar.

Pas përballjes dhe kalimit të fazës së emergjencës, u bë verifikimi i saktë i dëmeve dhe një bilanc i familjeve të prekura dhe të mbështetura sipas të dhënave të mëposhtme:

- Shtëpi të përmbytyra: ----- 166
- Shtëpi të dëmtuara: - ----- 115
- Qytetarë të strehuar në Qendra Sociale ----- 19
- Qytetarë të furnizuar me ushqime dhe veshmbathje: - 273
- Qytetarë të evakuuar: ----- 97
- Qytetarë të dërguar për trajtim mjekësor ----- 2
- Shkolla të Dëmtuara ----- 11
- Biznese të dëmtuara ----- 37
- Ura të prishura ----- 32
- Rrugë të dëmtuara: ----- 62
- Dëme në gjë të gjallë ----- 3 krerë
- Dëme në bujqësi ----- 5 hektarë
- Furnizim me ushqim për kafshët: ----- 74 (familje)

Të dhëna të përgjithshme të dosjeve të qytetarëve janë në dosjet e Drejtorisë së Emergjencave Civile nga 2016-2018

Tabela përshkruese shpjeguese

Rastet e Emergjencave Civile të ndodhura në Bashkinë e Tiranës nga Nëntor 2016 deri në Nënton 2018				
Lloji i dëmit	Dërguar për vlerësim në Këshillin e Qarkut	Vlerësuar nga Këshilli i Qarkut	Të skualifikuara	Mohuar nga Bashkia e Tiranës
Përmbytje	248	246	2	51

Njësité administrative	Nj.A. 1	Nj.A. 2	Nj.A. 6	Nj.A. 7	Nj.A. 9	Nj.A. 11	Nj.A. Kashar	Nj.A. Zall-Herr
Numri i rasteve	7	3	22	1	4	183	21	5

Në këtë drejtim, orientimi i zgjidhjes së problemit nuk mund të jetë vetëm në një drejtim, por në një drejtim multidimensional.

Politika aktuale ka dështuar kryesisht në drejtimet e mëposhtme:

- 1) Një qasje e vërtetë për zgjidhjen e problemit pasi deri tani janë trajtuar vetëm pasojat dhe jo rrënja e problemit që shkakton përmbytje të vazhueshme (sepse sic është përmendur më parë në këtë studim ajo që u zbulua është se Emergjencat Civile nuk shkaktohen vetëm nga faktorë natyralë por edhe nga rrethana të shpjegueshme.
- 2) Transparenca në përballimin e situatës pas emergjencës civile/riimbursimi
- 3) Burime Njerëzore dhe buxhet të pamjaftueshëm, si edhe mjete të pamjaftueshme për të ndërhyrë në situata.

Propozimi ynë alternativ ka për qëllim një zgjidhje afat shkurtër deri në afat mesëm për problemin si një zgjidhje e ndërmjetme deri në konsolidimin e gjërave dhe strukturës ligjore, pasi mënyra si njerëzit ndërtojnë dhe se si shteti merret me problemin e ndërtesa informale, si një pjesë e madhe e thelbit të problemit.

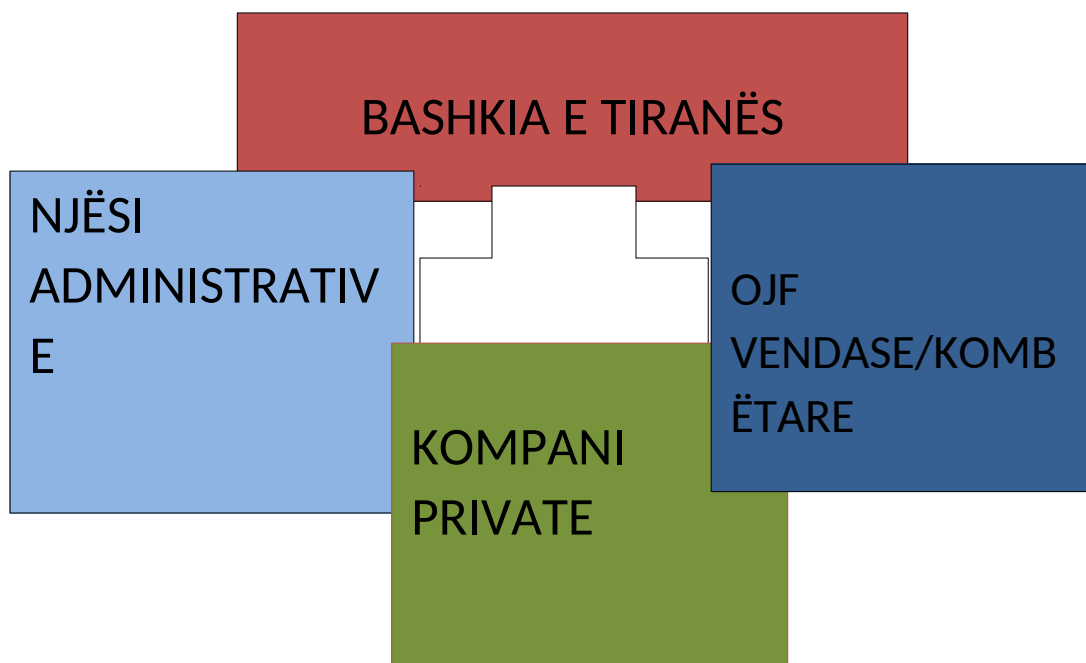
Për cdo Njësi Administrative të krijohet një Njësi Sociale e quajtur Skuadra “Nga Tirana për Tiranën me Dashuri”.

Kjo njësi sociale do të krijohet me pjesëmarrjen e vullnetarëve lokal/OJF-të kombëtare, kompanitë private që ofrojnë produkte/shërbime/mjete transporti. NJA si edhe Bashkia e Tiranës.

Subjekti	Funksioni	Përgjegjësitë
OJF Kombëtare/lokale	Rritja e sensibilitetit në lidhje me pasojat e ndërtimit të shtëpive informale.	Trajnimi me komunitetet/krijimi i pamfleteve
Kompanitë private kombëtare/lokale	Ofrimi i produkteve/shërbimeve/mjeteve të transportit kur është e nevojshme	Përgjigje e menjëhershme në rastin e një Emergjence Civile

Nj..A	Krijimi i këtyre skuadrave locale nëpërmjet krijimit të një thirrje të hapur and shqyrtimi i vlerësimit të parë të ofertave	Koordinim lokal dhe monitorim i skuadrës
Drejtoria e Emergjencave Civile në Bashkinë e Tiranës	Vlerësimi dhe finalizimi i ofertave për cdo skuadër të Nj.A	Koordinim dhe Monitorim i skuadrave dhe Nj.A gjatë Emergjencave Civile

Sic tregon edhe struktura e mëposhtme, kjo lloj politike ka për qëllim fleksibilitetin dhe efikasitetin në rastin e një Emergjence Civile, në vecanti në rast përmbajtjes, të cilat janë edhe tagri i këtij studimi. Politika jonë është e bazuar së pari në premisat e solidaritetit dhe humanizmit, dhe së dyti në kush ofron e cfarë ofron Partneriteti është zgjidhje e vetme e këtij problemi kompleks të përmbajtjeve. Evidencat tregojnë se është praktikisht e pamundur për shtetin (në vecanti me Bashkinë e Tiranës) që të adresojnë këtë problem vetëm.

Kështu që ajo që këto skuadra do të merren do të jetë gatishmëria për cdo Emergjencë Civile që ndodh në zonat e tyre dhe OJQ dhe bizneset do të jenë të motivuara të jenë partner nëpërmjet një skeme për reduktimin e taksave dhe gjithashtu evente të organizuara cdo vit me cmime për të njohur kontributin e tyre. Ajo që është e rëndësishme këtu është se ata duhet të mbështetnin këtë “kontratë sociale”, edhe pse shumica e shërbimeve të tyre do të paguhet. Kjo politikë nga poshtë-lart do t’i japë zgjidhje problemeve të mëposhtme:

- 1) Lehtësimi i problemit nëpërmjet Partneriteti Publik-Privat-Social
- 2) Më shumë transparencë pasi ka shumë aktorë të përfshirë

- 3) Në një mënyrë lehtëson buxhetin e Bashkisë së Tiranës për Emergjencat Civile
- 4) Reagim shumë i shpejtë në rast të një Emergjence Civile për shkak të përmytjeve
- 5) Më shumë solidaritet dhe ndërgjegjësim në nivel komuniteti
- 6) Shpërndarja e Përgjegjësi

Rekomandime

Edhe një herë, duke konsideruar kompleksitetin dhe natyrën e problemit, të trashëguar nga e kaluara (mungesa e mirëmbatjes së infrastrukturës, godinat informale, etj), lindin disa nevoja të tjera që kërkojnë zgjidhje. Rregullimi i tyre nuk mund të perceptohet të zgjidhet nga Bashkia por kërkon angazhimin e shumë strukturave të tjera në nivel qendror, dhe sigurisht kërkon “kohë”. Disa nga këto mund të jenë:

- Një rregullim në ligj që e bën sigurimin në rast katastrofash natyrore të detyrueshëm. Megjithatë duket se kjo çështje nuk ka asnjë lidhje të drejtpërdrejtë në subjektin e këtij kërkimi, ajo ndikon në mënyrën sesi menaxhohet situatë e përmytjeve, pasi lidhet me buxhetin. Ne mendojmë se buxheti i përcaktuar për Drejtorinë e Emergjencave Civile vjen nga Bashkia dhe vetëm një fond shtesë mbulohet nga Ministria.
- Një rregullim në ligj që përcakton rishpërndarjen e kompetencave mes qeverisjes lokale dhe qendrore. Një menaxhim horizontal lejon elasticitet/fleksibilitet më shumë se menaxhimi vertikal. Kjo do të thotë më shumë kompetenca, autonomi, kapacitet të Drejtorisë së Emergjencave Civile në ndërhyrjen në kohë dhe reaguese për menaxhimin e situatës së emergjencës.

Dhe së fundmi, lidhur me shpërndarjen e gjetjeve/rezultateve të këtij studimi, është pikërisht Bashkia e Tiranës e cila duhet të garantojë një strategji të qartë për të arritur tek banori i fundit në njësinë administrative më të largët të kësaj bashkie.

Një mënyrë e sigurtë dhe përfshirëse për të realizuar këtë është një rikonfigurimi i faqes së internetit të Bashkisë së Tiranës, duke shtuar informacion në seksionin e Emergjencave Civile, dhe duke i kushtuar një seksion të vecantë Përmytjeve. Ne e konsiderojmë këtë qasje drejt qytetarëve si shumë të rëndësishme, pasi është më efektive në edukimin e qytetarëve sesa ndryshimi i ligjit dhe pritja për ndryshime apriori.

Gjithashtu, shpërndarja e gjetjeve të këtij studimi do jetë jo vetëm për qytetarët por së pari tek ato institucione që janë direkt (apo jo) të lidhura me menaxhimin (studim, parandalim) e situatës së përmytjeve, të tilla si: Ministria e Punëve të Brendshme të Shqipërisë, Drejtoria e Përgjithshme e Mbrojtjes Civile (DPEC), Instituti i Gjeoshkencës, Energjisë, Ujërave dhe Mjedisit (IGJEUM), Ministria e Bujqësisë, Zhvillimit Rural dhe Administrimit të Ujërave (MBZHRAU), Autoriteti Shtetëror i Informacionit të Gjeohapësirës (ASIG), Inspektoriat i Teknik i Këshillit Kombëtar të Ujërave STKKU).

Shtojca

1. Pyetësori

Survey on the Perception that Residents of Tirana Municipality have on Management of Civil Emergencies/Floods Case by Local Authorities

"We are two young Albanian Researchers. In the framework of a Program for turning research studies into policies, and useful decisions for the local authorities, we are realizing a study for management of civil emergency of floods. We would like to have your opinion on this topic. Your cooperation will help in the realization of this survey. Thank you!"

Street where interviews were conducted: _____

Municipal Unit (Zone) where the interview was conducted: _____

Date of survey: _____

	KA 1	0
P.1	How frequently flooding has happened in your area?	
	a) Very frequent	1
	b) Somehow frequent	2
	c) slightly	3
	d) nothing	4
	- I do not know	88
	- No answer	99
P.2	If yes at what period?	
	1) 2015	1
	2) 2016	2
	3) 2017	3
	4) 2018	4
	- I do not know	88
	- No answer	99
P.3	How will you categorize the causes of floods?	
	a- Natural causes	1
	b- Because of informal buildings	2
	c- Because sewerage network malfunction	3
	d- Other (specify)	4
	- I do not know	88
	- No answer	99

P.4	Have you or your family been directly affected and damaged by floods?	1 2
	1) yes	
	2) not	
	- I do not know	88
	- No answer	99
P.5	On a scale with 10 divisions, please evaluate how was the reaction of the institutions to offer the first aid when floods occur?	
	Not at all somewhat Enough many	
	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	
	- I do not know	88
	- No answer	99
P.6	On a scale with 10 divisions, please evaluate how much responsive will you consider local authorities when floods have occurred.	
	Not at all somewhat Enough many	
	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	
	- I do not know	88
	- No answer	99
P.7	On a scale with 10 divisions, please evaluate how much responsive will you consider central authorities when floods have occurred.	
	Not at all somewhat Enough many	
	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	
	- I do not know	88
	- No answer	99
Q.8	On a 10-degree scale, please evaluate how satisfied are you with the willingness of Tirana Municipality representatives in flood situations?	
	Not at all somewhat Enough many	
	1 2 3 4 5 6 7 8 9 10	
	- I do not know	88
	- No answer	99

Q 9	According to you, how do you assess their readiness: - They are absolutely ready and have concrete opportunities to cope with the situation..... - They are not ready even though they have concrete opportunities to cope with the situation..... - They are not ready even though they have concrete opportunities to cope with the situation..... - They are not ready because they have no concrete opportunity to cope with the situation..... - I do not know..... - No answer.....	1 2 3 4 88 99
P.10	On a scale with 10 divisions, please evaluate how satisfied are you with the willingness of the government representatives in cases of flood situations? Not at all Somewhat Enough Many 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 - No answer..... 88 - No answer..... 99	
P.11	According to you, how do you assess their readiness: - They are absolutely ready and have concrete opportunities to cope with the situation..... - They are not ready even though they have concrete opportunities to cope with the situation..... - They are not ready even though they have concrete opportunities to cope with the situation..... - They are not ready because they have no concrete opportunity to cope with the situation..... - I do not know..... - No answer.....	1 2 3 4 88 99
P.12	In the case of occurrence of flood situation, to which institution will you be firstly directed to ask for aid: - The Municipality of Tirana..... - Prefecture..... - The army..... - Ministry of Defense..... - Other (Specify)..... - I do not know..... - No answer.....	1 2 3 4 5 6 88 99

3

P.13	In case of occurrence of floods, do you have information for the management of the situation: - Yes, completely..... - Yes, to a large extent..... - Yes, somehow..... - Mostly not..... - I do not know where to ask for the information..... - Not at all..... - I do not know..... - No answer.....	1 2 3 4 5 6 88 99
P.14	If so, where did you receive the information: - On the Web..... - From local authorities..... - From central authorities..... - From the media (TV, radio, newspapers)..... - From NGO-s or civil society..... - From individual experience..... - Other (specify)..... - I do not know..... - No answer.....	1 2 3 4 5 6 7 88 99
P.15	Which of the following Institutions do you contact (or will contact in the case of floods) through contact numbers set available for civil emergencies? - Military..... - State police..... - Civil Emergency Department in the Municipality..... - Firefighter..... - Other (specify)..... - I do not know..... - No answer.....	1 2 3 4 5 88 99
P.16	How would you categorize management of these situations in the last two years? - Very good..... - Pretty good..... - Somehow good..... - Not very good..... - Not good at all..... - I do not know..... - No answer.....	1 2 3 4 5 88 99

4

P.17	Which of the following Institutions do you think have more responsibility for effective flood management: - Administrative Unit/ Municipality..... - Prefecture..... - Council of district..... - Ministry of Defense..... - Military..... - None of them..... - Other (specify)..... - I do not know..... - No answer.....	1 2 3 4 5 6 7 88 99
P.18	Which of the following elements do you think that the Municipality (the local authorities) should change for the effective management of flood situations? - Increased number of specialized human resources..... - Adding necessary Logistics..... - Information to the citizens..... - Co working with local businesses..... - Strategy..... - Other (specify)..... - I do not know..... - No answer.....	1 2 3 4 5 6 88 99
P.19	What comment will you add about the flood situation in your area?	
P.20	What expectations do you have for the improvement of the flooding management?	

5

P.21	KA 2 Gender of the asked person: 1. Female..... 2. Male.....	0 1 2
P.22	Your age : years No answer.....	9
P.23	Who is the last school you have attended? [Only one answer] 1. No school / professional education..... 2. Compulsory school (primary, 8-year)..... 3. Two-year professional school..... 4. General secondary school..... 5. Technical secondary school..... 6. University High School..... 7. Postgraduate School / Degrees, Scientific title..... No answer.....	1 2 3 4 5 6 7 9

THANK YOU FOR THE TIME!

6

2. Vëzhgim në terren

Bibliografi

Ligje dhe nën-ligje

1. Ligji Nr. 8756, datë 26.03.2001, “Mbi Emegjencat Civile”
2. Vendim Nr. 654, datë 18.12.2002, “Mbi përcaktimin e tarifave/pagesave për përdorimin e përkohëshëm të ndonjë mjeti privat nga agjencitë/organet qeveritare në rast situatë emergjence”
3. Vendim Nr. 655, datë 18.12.2002, “Mbi Krijimin dhe Funksionimin e Strukturës së Sistemit Kombëtar të Planifikimit dhe Menaxhimit të Emergjencave Civile”
4. Vendim Nr. 663, datë 18.12.2002, “Mbi përbërjen, Funksionimin dhe Përgjegjësitë e Komisionit Këshillues Teknik të Specialistëve mbi Emergjencat Civile”
5. Vendim Nr. 664, datë 18.02.2002, “Mbi Kriteret dhe Procedurat e Shpalljes së Gjëndjes së Emergjencës”
6. Vendim Nr. 531, datë 01.08.2003, “Mbi Organizimin, Funksionimin, Detyrat dhe Përgjegjësitë e Shërbimeve të Emergjencës Civile”
7. Vendim Nr. 532, datë 01.08.2003, “Mbi Përgjegjësitë dhe Detyrat e Departamentit të Planifikimit dhe Përballimit të Emergjencave Civile”
8. Vendim Nr. 533, datë 01.08.2003, “Mbi Pjesëmarrjen e Qytetarëve në Parandalimin dhe Përballimin e Emergjencave Civile”

9. Direktiva Nr.3, datë 04.03.2003, “Mbi Kriteret për Seleksionimin e Stafit në Strukturat e Emergjencës Civile”
10. Direktiva Nr.15, datë 10.07.2003, “Mbi Krijimin e Komisionit Lokal të Emergjencës civile në Bashki dhe Komunë”
11. Direktiva Nr.16, datë 10.07.2003, “Mbi Krijimin e Komisionit të Planifikimit të Emergjencës Civile në nivel rajonal”
12. Direktiva 2007/2/EC e Parlamentit Europian, mars 2007. Nxjerrë më 7 qershor nga http://asig.gov.al/images/DokumentaPDF/Inspire_Directive_In_albanian.pdf
13. Direktiva 2007/60/EC për vlerësimin dhe menaxhimin e rrezikut të përmbytjeve.

Raporte nga faqe në internet

1. OSCE, Ministry of Internal Affairs, Civil Emergencies Service on Republic of the Albania, *Disaster Management in Albania, Gap Analysis*, 2016. (u mundësua nga Drejtoria e Emergjencave Civile, Bashkia e Tiranës)
2. Emergency Plan of Action Operation Update, Albania: Floods (hyrja e fundit 23.09.2018) <https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/MDRAL007dul.pdf>
3. Local Flood Risk Management Strategy 2015-2021 (hyrja e fundit 23.09.2018) http://www.worcestershire.gov.uk/download/downloads/id/6508/flood_risk_strategy.pdf
4. <https://www.mjedisot.info/index.php/uji/4740-si-te-minimizohen-pembytjet-ne-shqiperi> (hyrja e fundit 23.09.2018)
5. Flood Risk Management - Encouraging Institutional Cooperation in Preventing and Earning of Flooding (last accessed on 23.09.2018) http://www.geo.edu.al/skedaret/1421052678141202%20GIZ_CCAWB_MoU_Al.pdf

6. <http://umt.edu.al/new/index.php/studentet/news/378-vleresimi-i-rrezikut-nga-permbytjet-ne-shqiperi>(hyrja e fundit 23.09.2018)
7. http://www.azht.gov.al/files/pages_files/Vler%C3%ABsimi_Strategjik_Mjedisor_p%C3%ABr_Planin_e_Pergjithshem_Kombetar.pdf(hyrja e fundit 23.09.2018)
8. Assessment of the Social Impact of Flooding In Albania UNDP& European Union [file:///C:/Users/Administrator/Desktop/Assessment%20of%20the%20Social%20Impact%20of%20Flooding%20in%20Albania%20\(4\).pdf](file:///C:/Users/Administrator/Desktop/Assessment%20of%20the%20Social%20Impact%20of%20Flooding%20in%20Albania%20(4).pdf)(hyrja e fundit 23.09.2018)
9. Albania: Floods - Emergency Plan of Action (EPoA) DREF n° MDRAL006; <https://reliefweb.int/report/albania/albania-floods-emergency-plan-action-epoa-dref-n-mdral006>(hyrja e fundit 23.09.2018)
10. Program për Parandalimin, Gatishmërinë dhe Reagimin ndaj Përmbytjeve në vendet e Ballkanit Perëndimor dhe Turqi (IPA FLOODS) (last accessed on 23.09.2018) http://eeas.europa.eu/archives/delegations/albania/documents/press_releases/fachsheets_ipa_floods_lot1-lot2_alb.docx

Lajme nga faqet e internetit

1. <http://www.tirana.al/tirana-sherbime/emergjenca-civile/>(hyrja e fundit më 23.09.2018)
2. <https://portavendore.al/bashkia-tirane/pasaporta-e-bashkise-tirane/njesite-administrative/>
(hyrja e fundit më 23.09.2018)
3. <http://www.reformaterritoriale.al/en/>(hyrja e fundit 23.09.2018)
4. <http://www.tiranatimes.com/?p=134823>(hyrja e fundit 23.09.2018)
5. <http://www.tiranatimes.com/?p=134778>(hyrja e fundit 23.09.2018)

6. <http://floodlist.com/europe/albania-floods-january-2016-tirana-dibra-lezha>(hyrja e fundit 23.09.2018)
7. <http://www.balkaninsight.com/en/article/deadly-floods-cause-chaos-in-albania-11-23-2015>(hyrja e fundit 23.09.2018)
8. <https://reliefweb.int/disaster/fl-2017-000174-alb>(hyrja e fundit 23.09.2018)
9. <https://reliefweb.int/disaster/fl-2016-000117-alb>(hyrja e fundit 23.09.2018)
10. <http://floodlist.com/europe/albania-floods-march-2018>(hyrja e fundit 23.09.2018)
11. https://www.nato.int/nato_static_fl2014/assets/pdf/pdf_2017_12/20171207_ops-eadrcc-2017-0231-albania-sitrep3.pdf(hyrja e fundit 23.09.2018)
12. <http://top-channel.tv/english/tirana-durres-highway-blocked-by-floods/>(hyrja e fundit 23.09.2018)
13. <http://abcnews.al/bashkia-e-tiranes-krijon-rezervat-per-perballimin-e-emergjencave/>(hyrja e fundit 23.09.2018)
14. <https://www.bbc.com/news/av/world-europe-42214435/albania-homes-destroyed-by-deadly-floods>(hyrja e fundit 23.09.2018)